

Bijlage 2 Toelichting op onderdelen Septembercirculaire '25

a. Uitkeringsbasis

Tabel uitsplitsing uitkeringsbasis septembercirculaire 2025 (bedragen x € 1.000) (+ = voordelig, - = nadelig)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
a.1 Uitkeringsfactor/accres	-	-	-195	-379	-504	-624
a.2 Ontwikkeling uitkeringsbasis	-95	429	328	138	295	435
Saldi na verwerking MC '25	-95	429	133	-241	-209	-189

a. Toelichting uitkeringsbasis:

1. *Uitkeringsfactor/accres*: Het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de septembercirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2026 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV 2026). Voor de jaren 2026 tot en met 2030 is de raming van het volumeaccres is neerwaarts bijgesteld;
2. *Ontwikkeling uitkeringsbasis*: Dit betreft de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. De aantallen voor Katwijk worden bij elke circulaire-doorrekening geactualiseerd op basis van de uitkeringspecificaties die door BZK worden bekendgemaakt. In de SC'25 leidt de actualisatie tot een positieve bijstelling;

d. Overige taakmutaties

Tabel overige taakmutaties septembercirculaire 2025 (bedragen x € 1.000) (+ = voordelig, - = nadelig)

	2025	2026	2027	2028	2029
d.1 Rijksvaccinatieprogramma	8	-	-	-	-
d.2 Wet integrale suïcidepreventie	-	33	34	34	34
d.3 Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp	-	78	64	65	64
d.4 Toezicht gastouderopvang	-	5	7	7	6
d.5 Implementatie Participatiewet in balans	93	40	10	3	3
d.6 Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	221	-	-	-	-
	322	156	115	109	107

d. Toelichting overige taakmutaties (gereserveerd/verrekend via onderdeel i):

1. Rijksvaccinatieprogramma: Per 1 januari 2025 worden er op advies van de Gezondheidsraad verschillende wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). De budgettaire impact van de wijzigingen in het vaccinatieschema van het RVP verschilt in de periode 2025 t/m 2029 per jaar. De kosten voor gemeenten stijgen in de gehele periode 2025 tot en met 2029 in totaal met € 2,3 miljoen. Dit bedrag wordt voor de hele periode in één keer in 2025 toegevoegd.
2. Wet integrale suïcidepreventie: Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks op Rijksniveau € 10 miljoen beschikbaar gesteld.
3. Loon- en prijsbijstelling middelen op de Aanvullende post (AP) jeugdhulp: Dit betreft op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor loon- en prijsbijstelling die samenhangen met de voor Jeugdzorg gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord Rutte IV. De middelen voor de jaren 2024 en 2025 zijn reeds in de meicirculaire 2023 aan de algemene uitkering toegevoegd. Nu worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld. Het gaat om € 23,5 miljoen in 2026, € 19,2 miljoen in 2027 en 2028 en € 19 miljoen structureel vanaf 2029.

4. Toezicht gastouderopvang: De Eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel om de kwaliteit van gastouderopvang beter te waarborgen. De nieuwe kwaliteitseisen gaan gelden vanaf 1 juli 2026. De wetwijziging leidt tot meerkosten voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. Deze middelen worden nu toegevoegd aan de algemene uitkering en kunnen worden aangewend voor toezicht en handhaving in voorbereiding op de nieuwe kwaliteitseisen, bijvoorbeeld voor training/scholing. Het gaat om € 1,4 miljoen in 2026, € 2,2 miljoen in 2027 en 2028 en daarna aflopend naar € 1,8 miljoen in 2029 en structureel € 1,7 miljoen vanaf 2030. De reeks kent ook een incidentele component voor de uitbreiding van de duur van het eerste inspectiebezoek.
5. Implementatie Participatiewet in balans: Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Er wordt € 55,5 miljoen beschikbaar gesteld in de periode 2025-2030 ten behoeve van de implementatie van deze wet. Deze € 55,5 miljoen is inclusief een bijdrage voor de regeling Verrekenen. De bijdrage voor de regeling Verrekenen start in 2026 met € 500.000. Vanaf 2027 gaat het om een structurele bijdrage van € 1 miljoen per jaar. Er wordt € 600.000 beschikbaar gesteld in 2025 en € 1 miljoen in 2026 en 2027 ten behoeve van het verstrekken van de premie arbeidsinschakeling voor jongeren.
6. Vervroegde 2^e kamer verkiezingen: Het kabinet stelt eenmalig € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Deze vergoeding is aanvullend op de vergoeding die gemeenten krijgen voor de uitvoering van hun wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen.

f. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Tabel integratie- en decentralisatieuitkeringen septembercirculaire 2025 (bedragen x € 1.000) (+ = voordelig, - = nadelig)

	2025	2026	2027	2028	2029
f.1 Participatie (IU)	99	107	114	-	-
f.2 Impulsbudget sociale infrastructuur (DU)	16	-11	-11	-11	-11
f.3 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	11	13	11	9	-
f.4 Spreidingswet (DU)	55	-	-	-	-
f.5 Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	-	60	60	60	60
	181	169	174	58	49

f. Toelichting IU/DU (gereserveerd/verrekend via onderdeel i):

1. Participatie (IU): Het rijk heeft het macrobudget tot en met 2027 verhoogd: in de periode 2024-2027 wordt in totaal ruim € 110 mln op rijksniveau beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie bij beschut werk te verbeteren;
2. Impulsbudget sociale infrastructuur: Door de toekenning van de loon- en prijsontwikkeling wijzigt de omvang van de DU impulsbudget sociale infrastructuur. Ook is de verdeling vanaf 2026 bijgewerkt op basis van veranderingen in samenwerkingsverbanden en de nieuwste gegevens voor de verdeelmaatstaf.
3. Versterking omgevingsveiligheidsdiensten: De VNG, namens de gemeenten, en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) zijn overeengekomen (in het bestuurlijk omgevingsberaad van 24 oktober 2024) dat bepaalde taken van het vervolg op de Meerjaren-agenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO) door gemeenten worden uitgevoerd. Het gaat om wettelijke taken op het terrein van de omgevingsveiligheid.
4. Spreidingswet: Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000 Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente;
5. Overheidsbrede Dienstverlening: De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de DU Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij

regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regio's in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 15,4 miljoen op rijksniveau beschikbaar.

Tabel stelposten septembercirculaire 2025 (bedragen x € 1.000) (+ = voordelig, - = nadelig)

	2025	2026	2027	2028	2029
g.1 Afboeken Stelpost BCF onderschrijving '25	-845	-	-	-	-
g.2 Inzet stelpost voorzichtige benadering accres meerjarenbegroting	-	-	241	209	189
	-845	-	241	209	189

g. Toelichting Stelposten:

1. Afboeken stelpost BCF onderschrijving '25: Jaarlijks wordt het BTW compensatiefonds (BCF) afgerekend met gemeenten o.b.v. de werkelijk besteding daarvan. Jaarlijks levert dit een voordeel op bij de septembercirculaire wanneer de BCF wordt afgerekend. O.b.v. de richtlijnen van de toezichthouder mogen wij in de MJB rekening houden met een te verwachten voordeel. Hierop wordt geanticipeerd via deze stelpost;
2. Inzet stelpost voorzichtige benadering accres meerjarenbegroting: Sinds 2020 wordt binnen de berekening van de AU rekening gehouden met een ontwikkeling van de maatstaven o.b.v. o.a. de woningvoorraadontwikkeling. Deze benadering brengt risico's met zich mee omdat de werkelijke ontwikkeling kan afwijken. Daarnaast kunnen via deze stelpost ook schommelingen a.g.v. loon- en prijsontwikkeling worden ondervangen. Deze risico's worden ondervangen via deze stelpost.

i. Overzicht te reserveren/te verrekenen middelen

Tabel te reserveren en te verrekenen middelen voor taakmutaties en integratie- en decentralisatieuitkeringen septembercirculaire 2025 (bedragen x € 1.000) (+ = voordelig, - = nadelig)

	2025	2026	2027	2028	2029
te reserveren middelen					
d.1 Rijksvaccinatieprogramma	8	-	-	-	-
d.2 Wet integrale suicidepreventie	-	33	34	34	34
d.3 Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp	-	78	64	65	64
f.1 Participatie (IU)	-	107	114	-	-
d.4 Toezicht gastouderopvang	-	5	7	7	6
d.5 Implementatie Participatiewet in balans	93	40	10	3	3
d.6 Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	221	-	-	-	-
f.2 Impulsbudget sociale infrastructuur (DU)	16	-11	-11	-11	-11
f.3 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	-	13	11	9	-
f.4 Spreidingswet (DU)	55	-	-	-	-
f.5 Overheidsbrede Dienstverlening (DU)	-	60	60	60	60
Saldo te reserveren	393	325	289	167	156